

כ"ו באדר, תש"פ
22 במרץ, 2020

מ"ר ערן יעקב, מנהל רשות המסים בישראל <u>משרד האוצר</u>	לכבוד, מר רוני חזקיהו החשב הכללי <u>משרד האוצר</u>	לכבוד, רו"ח אלי כהן שר הכלכלה ותעשייה <u>ירושלים</u>	לכבוד, מר משה כחלון שר האוצר <u>ירושלים</u>

הנדון: פעולות חירום מתחייבות להצלת המשק בישראל

שלום רב,

בהמשך למכתבי הקודמים, אבקש להדגיש את גודל השעה המחייב פעולות רבות ומקיפות על מנת להציל את המשק בישראל. אסור לנו להגיע למצב של פשיטת רגל של עסקים שיכול להוביל להשלכות הרסניות שיהיה קשה להתאושש מהן. לאור זאת אבקש להעלות בפניכם את הסוגיות הדורשות התייחסות דחופה, כמפורט במכתב זה, ואבקש להרחיב ולפרט על כך במסגרת זימון לדין בנושא הפתרונות למשבר החמור, בהקשר למגזר העסקי.

בקשותיי ניוזנות מהמגע של חברי רואי החשבון המייצגים מאות אלפי עסקים במשק שחשים את הדופק ומוזננים מהמצב בזמן אמת, אלה מציינים בפניי את הנוזקים ההרסניים לעסקים רבים בישראל עד כדי קריסתם. בעלי העסקים המבקשים "להרים ראשם מעל המים", מתמודדים עם פגיעה קשה ביכולת אשראי שלהם, ונדרשים לשלם למוסדות המדינה, מבלי שיש להם את היכולת לשמר את הקיום העסקי לרבות תשלום לעובדיהם ובוודאי תשלום לספקים החיוניים להמשך פעילות כלשהי.

על מנת למנוע הדרדרות חסרת תקדים בעסקים בישראל, נדרשות פעולות אמיצות, כפי שנעשה בכל העולם, שבאמצעותן נוכל לדאוג גם ליום המחר. הפעולות הנדרשות הן:

החלת מנגנון מענקים ראוי לעצמאים ולבעלי שליטה

בנסיבות הקיימות יש להפעיל את קרן הפיצויים, שתסייע ותפצה עסקים באמצעות הניסיון הבלתי מבוטל שצברה בעשרות השנים האחרונות. היתרון של הפעלת קרן הפיצויים בנסיבות קיצוניות אלה הוא יעילותה ויכולתה לספק מקדמות פיצויים הנהוגות בתביעות דומות.

בשלב זה לא פורסם המתווה הסופי, אך לפי המתווה המסתמן מענק של עד 6,000 ש"ח, הוא סכום לא מספק למרבית בעלי העסקים בישראל, בייחוד שאין צפי לגבי סיום תקופת המשבר, שאף עלולה להימשך לתקופה ארוכה מ-30 ימים. בנוסף, לפי המתווה המסתמן שני בני זוג המנהלים משק משותף יהיו זכאים למענק אחד בלבד. בעוד ברור שכאשר כל אחד מהם מנהל עסק עצמאי ולו התחייבויות ועלויות קבועות משל עצמו, מתן מענק אחד למשק הבית המשותף עלול לגרום לקריסתו. מוצע להתייחס לעסק בנפרד מבעל העסק ומקורות הכנסה הנוספים שיש לו, הפגיעה בעסק היא נפרדת מהפגיעה בהכנסתו של הנישום והפיצוי צריך לסייע לעסק עצמו לצלוח את המשבר.

בנוסף, בשלב זה אין מענה כלל לסוגיית בעלי עסקים קטנים שכל חטאם הוא התאגדות כחברה בע"מ והם מוגדרים כבעלי שליטה. לאלה אין שום מתווה לפיצוי והם עומדים בפני שוקת שבורה. נבקש להדגיש שלעיתים בעלי עסקים קטנים אלה מעסיקים בני משפחה, הנ"ל גורם לכך שכל בני

המשפחה מוצאים עצמם מחוסרי עבודה וללא סיוע כלל. במקרה הנ"ל יש לראות את המשכורות של בעל המניות באותו האופן שבו מתייחסים להכנסה חייבת של עצמאי.

מיותר לציין, שהקביעה שעסקים שהמחזור שלהם מעל ל-300 אלף ש"ח לא יזכו לפיצוי כלל, יוצרת אי ודאות שלא מאפשרת לבעלי העסקים לתכנן את עתידם.

נוכח האמור לעיל, אבקש להתנגד נמרצות למנגנון הפיצוי הסמלי שהוצע שאינו מסייע, לכן נדרש להפעיל את סמכות הממשלה ולהתקין מנגנון פיצוי ושיפוי הולם ו/או קרן תשלומים במתכונת תקנות מס רכוש וקרן פיצויים כפי שנעשה בעתות מלחמה.

דחיית תשלומים ודיווחים לכל המוסדות

בדומה לנעשה בכל העולם, נדרש לדחות תשלומים למוסדות המדינה (מס הכנסה, מע"מ, ביטוח לאומי וכיוצ"ב) **בשלושה חודשים לפחות באופן מיידי**. ללא דחייה שכזו אנו עלולים למצוא עצמנו ביום שאחרי, ללא עסקים כלל. כמו כן, נדרשת דחיה כללית של כל הדיווחים לרשויות עד ליום 31 ביולי 2020.

הלוואות מהקרן בערבות המדינה בשל משבר הקורונה

בהמשך למכתבי הקודם בנושא זה, אני רואה חשיבות בהקלות שיאפשרו מתן מענה מהיר וטיפול מיידי בעסקים שנקלעו למצוקה בעקבות המשבר, על כן נדרש במידי **להקל על תזרים המזומנים של העסקים ולאפשר הלוואות ללא ריבית בערבות המדינה**.

בנוסף לצעדים שנעשו אני מציעה שורה של צעדים להנגשת הלוואות שיאפשרו לקצר את זמן קבלת האישור להלוואה, ולהפחית את הבירוקרטיה על ידי הפחתת האישורים הנדרשים והחסמים הקיימים ללקיחת הלוואות מהקרן בערבות המדינה.

1. לאפשר מתן הלוואות תוך פרק זמן של 24 שעות לטווח קצר, עד החזר של 24 חודשים כולל גרייס של חצי שנה.
2. התחייבות למתן הלוואה לטווח ארוך עד פרק זמן של 5 ימים.
3. ביטול הדרישה של ביטחונות להלוואות.
4. הקלה בהגדרות תנאי סף מינימליים לקבלת הלוואה כך שמי שנגרם לו נזק כלכלי כתוצאה מנגיף הקורונה יהיה זכאי לסיוע כולל הן בשל נזק ישיר והן בשל נזק עקיף.
5. ועדות אשראי – הגדלת ישיבות הוועדות למספר פעמים בשבוע ולא פעם אחת כפי הנהוג בשגרה. ועדה שתתכנס גם בחול המועד פסח כיוון שזהו מצב שאינו שגרתי.
6. סיוע מוגדל גם לעסקים שמיצו את פוטנציאל הלוואה הניתנת בקרן.
7. כצפי לחודש אפריל וחג הפסח חובה לתת מענה בחול המועד.
8. לדוגמה, עסקים רבים לא יכלו לעמוד **בתשלומי המיסים**, עקב הבעיה התזרימית. ובשל כך אינם עומדים בתנאי על היעדר חובות לרשות המיסים שלא הוסדרו, זה למשל חסם מהותי שכן בימים אלה ישנו קושי בהסדרת חובות מול רשות המיסים או קבלת אשראי ביניים מבנקים – יש לבטל חסם זה, כמו אחרים.

בנוסף, יש להשוות את התנאים לעסקים שקיבלו הלוואות מהקרן בערבות מדינה מינואר 2019 ולהפחית את שיעור הערבות בדומה לנדרש עבור הלוואות שניתנו לאחר המשבר עד 10%, בכך ניתן יהיה להזרים מעט "חמצן" לעסקים הלוויים הקיימים טרם המשבר.

אבקש להדגיש שקיימת ירידה משמעותית ביכולת הצריכה הכלכלית במשק, אי מתן סיוע לעסקים בכללותם עלול להוות **מכה קשה שתוביל לקריסתם של לעסקים רבים** המהווים **המנוע של הכלכלה הישראלית**.

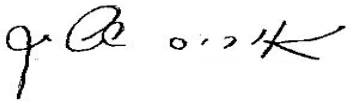
חשוב לציין, שבכל העולם הבינו את החשיבות של הסיוע לעידוד הכלכלה ולצליחת המשבר, והזרימו חבילות סיוע המסתכמות למיליארדי דולרים. חבילות הסיוע ביחס לתוצר המקומי הגולמי עולות על 10%, **בעוד בישראל חבילות הסיוע הן אפילו לא אחוז אחד.**

אין חולק שהצעדים הננקטים על ידי הממשלה, הינם חשובים לצורך שמירה על בריאות הציבור. אך, האופן שבו ינוהל המשבר עלול להיות גורלי לגבי **המשך חוסנה הכלכלי של מדינת ישראל**

אנחנו דורשים להיות חלק ממטה החרום הכלכלי לגיבוש פתרון למצוקת העסקים בישראל, כפי שהצענו להקים מוקד בפניותינו הקודמות, חברותינו בפורום כזה עולה בקנה אחד עם החלטת הממשלה להכריז על פעילות רואי החשבון המייצגים כפעילות חיונית לטובת המשק.

בתקווה לבשורות טובות.

בכבוד רב,

איריס שטרק, רו"ח
נשיאת הלשכה